Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СВЕТ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ШОАТТА, 25 январь, 1975 шу. • № 11 (5456). • Мах 2 кеп.

ШЕРАГІА ЙОАРЖАЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬ

ЛАКХЪЕ КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ

КПСС ЦК декабрьски (1974 ш.) Пленумо, цига къамаЛ даьча парте Центральин Комитета Генеральин секретара новкъоста Л. И. Брежнева кхы пІаьмкхаза а белгалдар мехка хьалъхь боахама дерригача доакъошка общественни производства эффективность аІинза, технически прогресс сихъинза, къахьегама овсарле лаккъинза ярГІоанцІаг, керда мошностин болх бе йоларлийта а карадерзе а. еЗнІга, продукци дукхагІен аьхагІен арахецира, цох ІІаДолар кІемгІаза йолаш йоьда торонашка таха а парех дикагІа пайда эца а безилга, хІаьта цун ларда тІа советски наьха бахара хьал дикка тоаде дезилга.

Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхоша шоайкарга доагІа дакъа дикьад КПСС XXIV съездо оттаьн социально-экономически программа хьоачаьчьеча. ДІадахача пятилетка диъ шера плаьнан совГІа реализаци ыЙ 40 миллион сома маьха продукцена. Дукхагіа арахец фенол, спирт, пластиндеп, цементировочни агрегаташ, консервашь, трактории прицепаш, продукце кхьдола тайнаш.

Республика хьалха боахама тайп-тайпарча доакъошка хьаа а ян болх бе йоьлаьлийтай керда производственни мощносташ.

ДІахо лелаьбенаб юрта боахам, Дикка чІоагІаьй колхозийн совхозийн материально-технически база, 1974 шера толамца хьоачаьчьий паччахьалкхенга дуХ, шекара свекла, тхьаннга, бІьнаьлаарашь, коартолаш, сомаш боккхера планнаш дехкарашь. Хьоачаьчьий паччахьалкхенга шура, фуаш, тха пачкхара шера планнаш.

Цунца цкъанз, дукха да йоаьшш хиннача КПСС обкома пленумо белгалдо малдеккхара, боахамн культурен хьалъчеча республике хІанз а йолаш да ЦенкхаитІа хьоачаьчьоацараш, бизза найда эцаш йолаш йолча резервашен торонехь.

Къаьстта воча хьаа тІа да къахьегама овсарле лаккъяра гІулакх. Республика промышленносто тІехьарча кхы шера хьоачаьчьийн къахьегама овсарле лаккъяра план. Из лоарХІаме хьокхан хьоачаьчьаш предприятей аьнагІгІа дальзо. Царех и «Грозненфетемизаводан» предприятен, «Красный молот» завод, Грозненски гІа чаьхйоаха завод, «Консервплодоовощ», «Чечингушвино» объединеен, духха комбинат, кхьярьаш.

Дукхача партийни комитеташа, хьхьанцарча партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша, боахамий кулгалхошка диндалийтад социалистически производстве эГІара кертерлар къахьегама овсарле лаккъяр доагІа.

Цо хьаьхьоь нелюстийаьр предприятейн дукхача кхы ларгІа, горрайнспалокомаш оборудованн эргаьнкхаран хьо ларгІа пайда эцарах. къахьегам Іилман ларда тІа пІаштІехьбаккхара йоагІгІача тайнарг йоаьхо ца елга.

Владимир Ильич Ленина белгалдаьхьача тайнара: КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ, ИЗ, ЮХХЕРА А ЛАЬРХІАЧА, КЕРДАЧА ОБЩЕСТВЕННИ СТРОЯНА КОТЬЯЛАРА ЭША ЭГГАРА ЛОАРХІАМЕГІА, ЭГГАРА КЕРТЕРА ДАР ДА».

Къаьстгана овсарле лаккъяра аІхха дуьзаьнна да къахьегама дисциплина чІоагІаьр, Даьча лоарХІамаца хьаьхьоь балха хІ йоара баьхьаь йолаш промышленни предприятеш хІара шера нитгаш миллионаш сома эцаьш йоа йоаьккхаш юташ хилар.

Аьлча хьоачам ба къахьегама овсарле алхха цхьа процент лаккъяр ай мекка шера 5 миллиард сома маьха хІана ян аьнна йолу промышленни продукци дукхагІа арахеца йиш хьулийтаргхилар. Уьх шера цу фактора чотах хилийта лаьрхІад дукхагІа хьеен йолча промышленни продукце 86 процент, юрта боахаме керттерча дакъе дукхагІа йоаккхар, гІишлошъечен транспортен деча балхий объем.

Парте горкомий, райкомий дехкар да партийни организацей денал аййар, боахама гІулаккхан къестадечара, торонех дикагІа пайда эцачара, къахьегама овсарле лаккъечара. Бедалеп материальнийн кхом бечара, керда техникие Іилманна кагІгІ. дальнаран сихагІа балха хьоьке йоаладечара цар бехкткхам лаккъбар. Профсоюзнин комсомольскин организацеш шераГІа юкъеноза еза тайп-тайпара хьажаращ конкурсашн еча, кхы керда формаш дегІаьйолачеча, балха дикагІйолча методашта пропаганда еча, республика доарХІамца обмена стройиашта шефство лелаеча, къахьегама дисциплина телхеараца хьовсам лоаттабара.

Партийни организацеша наха юкъе бел боа бергга политически болх, политически экономически образование система, лекционни пропаганда, гойтара агитаци, кепайоазув, радио, телевиденеи — цу ергигача средствашца хьоачаьчьа да къахьегамхой коммунистически дог-уйла йолаш хьаьлхебара, 1975 шера а ергигача пятилетка а планаш кхочушъяра уж. ФарчІагІаблахара декхарашь. Цар гІо де деза производственни хьокхамаш дикагІа хилийтара, къахьегама овсарле продукце дикьад лаккъяра тІехьа доаттабу кьовсам республика хІара къахьегамхойгу гІулаьхх, Сийлаьх - боккхача Даьхен тІем тІа Котаро выжза 30 шу дизарга Лаьха мидовгІа накъаьдахара дола патриотически декхар хьаьнйтара.

Хіанз республика промышленна предприятенка, колхозашка, совхозашка, гІишлошъеча, Іилман учреждеенашка, наха кхы мел хьегача моттигашца тІаийду 1975 шера дола социалистически декхарашь встречни планаш. Партийни организацеш декхарийла я айдена наьха политически къахьегамен хьинар хьаьлаьна а ю КПСС XXIV съездо оттадь декхарашь дизза хьоачаьнцара тІедерзде а.

КПСС Центральн Комитето партера, советски хьалхьара даьча Кхайкарах тІа мааллара: КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ ЛАКХЪЯРА ЙОАКХО ЯР ХІАРА СОВЕТСКИ САГА, ХІАРА КЪАХЬЕГАЧА КОЛЛЕКТИВА СИЙЛАХЬА ДЕКХАР ДА.

ОКТЯБРЬСКИ РЕВОЛЮЦЕ ОРДЕН ЛЕЛАЕЧА МАШИНАШЬЕЧА ГРОЗНЕНСКИ «КРАСНЫЙ МОЛОТ» ЗАВОДА 1975 ШЕРА ЙОЛА ВСТРЕЧНИ ПЛАН

ИйсларІча пятилетка план толамца кхоачаьчьар духьа, бахача наьха хьал-торо товара Коммунистически партен Советски правительствен еча йоаьхоонна жоп а луш, Сийлаьх-боккхача Даьхен тІем тІа Котало яьккха 30 шу дизар доагІаНча бесса дехдар а лоиш, шиг торонашка я хьежа, чуна, ца сервераеч йайда эцарех, къахьегама овсарле лаьхьярен, материальин ресурсашта кхом барен чотах 1975 шера встречни план тІаьнз завода коллективо, цу тІа цо декхар тІаьнз:

планан совГІа йолча продукцена 150 эзар сома реализацин е, оттаьнча планан совГІа арахецлера вІашТІехьдаккха: болатах яь хІамаш — 300 тонни чонах яь хІамаш — 80 тонни, цу дакъе планан совГІа арахеца лаьрхІачун ах — кхом баьча материалийн энергоресурсийн чотах эра а хецаш;

планан совГІа АЦЗ—4,4—131 маркан йола 20 издели арахеца, цунца цхьана планах лаьрхІачун совГІа 0,2 процент къахьегама овсарле лаьхьле. ХІаьта продукци яьккхарга ДІадолар йоХара чотах планад совГІа 42 эзар сом пайда бе;

I сома товарин продукци яьккхарга ДІадолар 1974 шера хинначуа 2,2 процент лохде;

БАМ-а лаьрхІа йола продукци ханал хьалха дІайоьхьийтилген кооперированни поставкаш ера йлан ханал хьалха, 25 декабре, кхоачаьчьелгеи вІашТІехьдаккха.

Арахецира продукце дикал лаьхьен шин изделена паччахьалкхен дикала Знак ялийтен;

кхомбара тІехьа дІахо къовсам а лоаттабеш. 500 эзар квт. сахьат электроэнергин 200 тонн условни доагорн, 1266 тонн Іаьржача металлан прокатн 368 тонн турбашн кхоелга вІашТІехьдаккха:

наха хоатташ долча товарийн номенклатура кхаь тайпа шерье;

65 мч. условин проход йолен давленн 700 атм. йолен фонтанин арматура (60 комплект);

ЦА-320М маркан центробежни насосаца йола цементировочни агрегаташ; КПП яхача маркан йола тешам чІоагІа йола пробкови краншь; ГКШ яхача маркан цІаьнта шаьриращ серийно арахецлера карадерзде;

рационализаторски предложенеш, изобретенеш балха юкъеъхьаьхьара чотах 187 эзар сом кходелга Іалаьцде;

производство эргаьнкхха товарен, къахьегаме хьалаш товарен чотах болат лоаллдеча цете ергига арахецлача стержнеш 35 процент яраш шийлачІоагІлуш йолча смесей чотах арахецлера карадерзде;

оборудовани яра прогрессивни методлаш балха юкъеьхьа. (1516 ФІ) цифровой программ управлени йола токарно-карусельни автомат, токарни шестишпиндельни полуавтомат («Б284), (2С17 ОМ) яха дукха шпиндельни станок. АЦЗ—4,4—131 маркан йолча изделей юкъара конвейерни сборка чакхъяккха, № 14 йолчен, ПДО шин нехаькен, № 13 йолча целен цІеро йоагІа ца еча материалашта лаьрхІа механизированни складаш хьалъеларг чакхдаккха;

продукци яьккхарга дІабода къахьегам планоан заданен 0,5 процент чухьяхьаьбаккха;

325 болхло кийчье, 730 болхлочуна 120 инженерно-технически болхлочуна квалификаци лаьхьо, 130 сута шоллагІен кхоалагІен профессеш Іомае; наьха унахІенен дани йоаьхьа еш, салоІа база товяра балкан дІахо де, цига спортивни площадкаш нек ду бассейнаш хьал а еш;

«Загорский» совхоза шефски новкъостал де:

шоайла тара йолча предприятенца дІахо социалистически хьх доаттаеш Нальчикни машинашцо завод яхьс тІаехен.

Встречни план йийца а йийца тІаийнай завода партийно-профсоюзни актине.

Производства культура лакхъергья

ГРОЗНЕНСКИ ШУРИЙ СОВХОЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

КПСС XXIV-гІча съезда решенеш кхоачаьчьеш, юртбоахам дІахо йодача хана дегІаьхьуьлара хьовсам лоаттабеш 1974 шера во къахьегама хьокхаьаш дахаьлар Грозненски шурий совхоза къахьегамхошца, КПСС ЦК партера, советски хьалхьара даь Кхайкарах дийца а дийца 1975 шера керда лакха декхарашь тІаьнз коллективо.

Льатта леладарг культура лахх а яь, цун чотах гурахь дув ІІан дьажкІан дІайийнаЧа хІара гектара тІара плаьнах лаьрхІачун совГІа йоьа центнер дукхагІа ялат чуьца лаьрхІаа. Из бахьан нан 18120 йолча метте 19000 тонн ялат чуьнаргда.

Къаьстта терко ергья оаха юкъара хьаЙбай продуктиность дІахо йодача лаккъяра.

ХІАРА БЕТГАЧА ІАТТАГАРА 2150 КИЛОГРАММ ШУРА ЙОАККХАРГЬЯ ОАХА — ЛЕРХІАЧУЛ 50 КИЛОГРАММ ДУКХАГІА. ХІАРА ЙОТАМА ТІЕХЬАРА ЛАЬРХІАЧУЛ ДУКХАГІА 13 ФЬЪ, ХІАРА УСТАГІАН ТІЕРА ЛАЬРХІАЧУЛ 0,5 КИЛОГРАММ ДУКХАГІА ТХА ДОАККХАРГДА ОАХА.

Кхашкен фермашкен беркат алсамдаларо новкъостал дергда тхоьа юртбоахама продукценца заготовкаш яра хьалъ. боахама шера план ханал хьалха кхоачаьчье.

ОАХА ПАЧЧАХЬАЛКХЕНГА 4200 ТОННИ ЯЛАТ, 360 ТОННИ ГЕНАРАШ, 1050 ТОННИ БАЬЦДАДАРАШ, 1300 ТОННИ ДУЛХ, 5680 ТОННИ ШУРА ЙОХАРГЬЯ. ИЗ ФУ-ЯХИЛГА ДА ЛЬРХІА, ИЗ ДА ЙЕХКАГА ПЛАНАХ ЛЕРХІАШ ХИННАЧУЛ СОВГІА 100 ТОННИ ДУКХАГІА ЯЛАТ, 10 ТОННИ ДУКХАГІА ГЕНАРАШ, 50 ТОННИ ДУКХАГІА БАЬЦДАРАШ, 17 ТОННИ ДУКХАГІА ДУЛХ, 50 ТОННИ ДУКХАГІА ШУРА ХХОАЧАРГЬЯ ЯХИЛГА.

ТІаийна декхараш хоачаш. дегІа ІаІаШдара, къахьегам Іидман ларда тІа вІашТІехьбаккхара чотах 5 процент къахьегама овсарле лаьхье лаьрхІа совхоза коллективо. ВІаьстн хьаТІаьккхалле 70 совГІа механизатор кийчье лаьрхІаа. ЯЛАТА ХЬУВКЪАМ ЛАЦХА ХИЛИЙТАРА 7000 ГЕКТАРА ТІА ДІАЙИННАЧА ХІАМАШТА ГЕРБИЦИДАШ ТЕХА ГІУЛАКХ ДЕРГДА, 700 ГЕКТАР СОВГІА ДОЛЧА ЛЬЛТТА ТІА ЧУДОЛИЙТАШ ХИЙ ДУЛ. ЛУРГДА. ДикагІа пайда эца лаьрхІад органически минеральни удобренеен, йолаш йолча техникаш.

Дикка чІоагІаьрьгІа — оаха доакъара база. 15485 ТОННИ — СОАХКА ХИННАЧУЛ ЦАІ АХАЗЗА СОВГІА — ІАЛАЬДЕРГДА ГІОЖА ДОАКЪАРКЪАЛСТТА ТЕРКО ЕРГЬЯ ОАХА СЕНАЖ ЧУЙОЛЛАРА, ВИТАМИННИ ХЬОАРН ГРАНУЛИРОВАННИ ДОАКЪАРН КИЙЧДАРА.

№ 1 йолча шурий совхоза коллективе яхьс ехарьгьа оаха. Тхо дог тийца да, ийсларІча пятилетка заданеш толамца хьоачашъяра цу яхьо шинна а боахама новкъостал дергхиналрах:

ДЕКХАРАШ ДИЦА А ДИЦА СОВХОЗА КОЛЛЕКТИВА СОБРАНЕ ТІАИЙДАД.

Района къаьхьегамхой! Пятнилетка чакхйоалаче шера вай девиз: дукхагІа, дикагІа, ДІадолар кІезигаГІа долаш проИукци лурЬа вайг Иштта ДеИзагІа уьх деИношка Грозненски района. I Мая цІерагІча колхозд клубе ДІайнХьар промышленни, юртбоахамд, гІишлошъергІ, транспортни болхлой совецкани. Уьхзаа бар Грозненски районйца яхь лелаеча «Суженски. Дагестански АССР. Кизлярски районашкера эикалаш.

Совецкни хьайийлаьча КПСС Грозненски районна хьхьаьрча секретара Ю. В. Сухорукова доаг йолар райкомпленума, юртбоахамд, гІишлошъергІ, транспортни болхлой совецкани. Уьхзаа бар Грозненски районйца яхь лелаеча «Суженски. Дагестански АССР. Кизлярски районашкера эикалаш.

Совецкни хьайийлаьча КПСС Грозненски районна хьхьаьрча секретара Ю. В. Сухорукова доаг йолар райкомпленума, председателе Ш. А. Дурдиевна.

КПСС XXIV съезда решене.

КЕРДАЧА ШЕРА—КЕРДА ДЕКХАРАШ

шин дуХ тІехьаьІа хиннача КПСС ЦК Пленумий социалистически кхоачашдеш доккха лаьхьа ДІаьлаьр Грозненски районна къаьхьегамхошца паччахьалкхенга юрта боахамд, промышленни предприятеш ДІадолар 1974 шера планаш кхоачашьара.

ДІадаьхьа шу тІетеІІа къаьхьегара шу хилар — юрта боахамда къаьхьегамдоІІа. Пятилетка тІоьдетІабеІІа шера хьалхьа боахамда планашн социалистически декхарашн кхоачашлара тІаберзабаь баьр районна партийни, профсоюзни, комсомольски организацей хІара дийнахьара болх.

1974 шера хьалха боахама планагІа паччахьалкхенга 16900 тонн йоьха езача районо 25549 тонн ялат дечкар. Къаьстта доккхий толамаш дахьад паччахьалкхенга ялат доккара пхе шера план кхоачашъьяьна «Юбилейный», «Промышленни совхозаш, «Гиковское ОПХ», 1 Мая, Ленина цІерагІча, «Советская Россия» яхача колхозашца.

Плаьнал совГІа баьцдаьрашш дехкад.

1973 шера хинначул дукхха дукхагІа да районо боахамаша 1974 шера паччахьалкхенга дехка дулх, шура, фуаш, тха.

Пятнилетка ДІадаьхьа дийнахьа районо промышленни предприятешца 73 миллион сома продукци арахийцаИ Мехкаьлтгахоша 14 миллион 800 эзарн тонн мехкаьлтта дахьаьхьад. Бурувестеррача 83 эзар 800 метр бурув техад. 320 эзар тонн мухь ДІаьзаб транспортнийнаьца. ГІишлошъеча организацеша 19,3 миллион сома гІишлой - монтажни балхаш дахьа.

Районо промышленни предприятеша, транспорта, гІишлошъеча организацеша 1974 шера эгІара хьалха хоачашйер паччахьалкхен планашн социалистически декхарашн.

Районо боахамий, промышленни предприятей доккхий гІулаккхаш дуьнцаш кхаьхьегамо эсарле лаьхьеш Іилманен хьалха латтача практикан карарІаьулаьрш кхетамца шоайл балха юкъе хьувзаш социалистически яхьле лаьхьара хьокхамаш доахарий цІераш ньлар. Дукха да районе цІаккха ца хиннача тайнара льаттанцарен хьайбашлаьрен йолча продукци совъяьхьараш.

Хьалха латтана боахамий, предприятей къаьст-къаьстача участкашта, зженьшта, бригадашта керагІадаьнараша хьаьхьоь йолаш йолча торонех хІанз а ихьалолча боахамашка а предприятешка а бизза пайда да эцилга.

Дукхха ча денз Суженски, Кизлярски районнгта хьоьке делаеча социалистически яхьо дика новкъостал делга а дІахо дІаккхьаьрах боккха пайда бархилар а белгалдаьлкхар совещане хиннараша.

Грозненски районо къаьхьегамхоша яхьс бийхар Суженски, Кизлярски районий къаьхьегамтой. Цунца тІхана белгалдаьккхар дІахо йодача хана а дикагІа йола опыт дІа-ъьа а эцаш, новкъостал деш яхь лелаергхилар.

Совещане тІаийлар пятилетка тІехьхьарча шера дола социалистически декхараш.

Т. АРЧАКОВ.

ЛАКЪЕ ОВСАРЛЕ

Къаьстта дика къаьхьегаш хиннарца Награновски автотранспортни предприяте ийн хеза а массане сийлаьш а ва башха дика толамаш доахаш «ПАЗ-672» маркагІа йолча автобуса водитель Зазоев Дауд Ужатгаренч. ХІара сменагІа цаІ-ах норма кхоачашъю цо. Цудухьа предприяте болхлоча хьхье эгІара хьалхарчарца шийтхе а массане сийлаьш а ва башха дика толамаш доахаш «ПАЗ-672» маркагІа йолча автобуса водитель Зазоев Дауд Ужатгаренч. ХІара сменагІа цаІ-ах норма кхоачашъю цо. Цудухьа предприяте болхлоча хьхье эгІара хьалхарчарца шийтхе а массане сийлаьш а ва башха дика толамаш доахаш

СУРТА ТІА: водитель Д. Зазоев.

Н. ПЛИЕВА сурт.

ІЦІЕ БАЙРАКХ—ЯХЬЕ КОТБАЬННАРАШТА

1974 ШЕРА ХЬАЙБАЙ ПРОДУКЦИ ЙОАККХИЛГЕН КИЙЧЬЕЛГЕН АЛСАМДАККХАРА ТІЕХЬА РЕСПУБЛИКЕ ЯЬРЖА ХИННАЧА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬА ИТОГЕХ

1974 шера хьайбай продукци йоаккхьаьген кийчьелгеи алсам. лаккхара тІехьа республике яьжа хиннача социалистически яхьа итогашца а хьежа КПСС Нохч - ГІалгІай обкома бюро, Министрий Совето облсовпрофон совам баьб цу яхьс хьалхара мотгиг яьккхача Шалински района (РК КПСС секретарь А. Ч. Осмаев, райисполкома председатель Л. Сайдаев, юртбоахама районни управлене начальник А. М. Гапуев) КПСС обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совете облсовпрофен карара кара тедА ШЕ байрах хьожае.

1974 шера паччахьалкхенга дулх дохкара план—119 процент, шурен фуаш—111 процент, тха—221 процент хьалхьа-боахама план кхоачашъьяй районо, цунца цхьана 1973 шера-ца ийсларча кийчьаьра объем алсамъьаьлай: дулха — 53 процент, шурийна — 10, фуашта—14 процент. Цу юкъа валовни дулх доаккхлгІа — 30, шура — 10 процент алсамдаьлийта, цу тІа 8 процент дийбаг доахан, детта доахан 12 процент а деБаш. Районе тоьал кІезигеднгаг доахан Іаьхьара дисарг дахар кхийтта зорра.

КПСС обкома бюро, республика Министрий Совете облсовпрофон иштта дика могабаьб 1974 шера паччахьалкхенга дерригача тайнах хьайбай продукци йохкара хьалъа боахама план тІеХкхоачашъ а еш, доахан дебаЛе кьарГІаьлийча Ярус , Мартинов ски района къаьхьегамхой болх.

КАРАГІДАЬННАРАШИ ДЕ ЛЕРХІАРАШ

Самарлийнахьа «Чечингушвино» объединеене чуйоаГІача предприятей, совхозий коллективай профсоюзно - боахама актив хилар.

ДІадахача шера карагІдаьн нарех а пятилетка тІехьхьарча шера объединеене коллективе де дезачох а доклад йир «Чечен.-ингушвино» объединене начальника Д. М. Хаматханова.

Шиг доклада тІе ца белгалдаьккхар пятилетка дитьаГІча, хьоастамбеча шера еергача объединене гІолла даьрІІаГІаца валови продукци арахецара а из мьхьала яьккхара а план тодамца кхоачашъьяьна хилар. Дале а, къаьст-къаьстача доахамий балхата хьежача дукха кхоачамбошаьрашца да хьеи ца беш ДІадахх дезаш.

Пренешка дакъа доацаш хиннача дукхачар: «Советская Россия» совхоза рабочкома председателе Песковникиз, Калинина , цІерагІча совхоза керттерча инженера Цигреева, «Буруунный» совхоза керттерча агронома Козоревзас. кхьчар белгалдаьккхар тракторашца, кхьйолча техника шийх ханнахь а дика а ремонт яра запасни оатхалаш ца.тоьаш хилар. Боахамий специалисташ боккъонца бола снабженцашкеспедиторашца а чІле цу оатхадаІта тІехьдаьлаьр. Цунца баьш хул. Из гІулакх доагІаеча тайнара вІашТІехьдаккхар дийхар цар объединене кулгалхошкара.

Актива болх чакхдоллаш массава рьяза а волаш 1975 шера социалистически декхарашн тІаийнар товарин продукци маьхала яьккхара план 25 декабре хьоачашъе, шера планаш совГІа 2 миллион 460 эзар сома маьха продукци арахеца, продукцера ДІабода мах лодбарах 150 эзар сом пайда эца, шин тайнара хьаьлІар дикьад Знак йийтара кийчье.

А. ЛИДЯНА

ХАНАЛ ХЬАЛХА БУВЛАШ

«Сунжанефть» НГДУ коллективе ер бутт болабелча дена 28 эзар совГІа тонн мехкаьлтта дьаьккхаш. Газ яьккхара январь бетта план а тІехьхоачашъеш хьаБоаГІа уж. ХІанзле планагІа лаьрхІачун совГІа яьккхай ши миллион совГІа кубически метр газ.

Бедгалбаьна дика къаьхьегам Іа Колотов Иван Иванович Еремина Павел Васильевич керт латтача цхьоалагІчен шоллагІчен районни инженерно-технически службай мехкаьлтахой.

***

Сихагіен кІоаргІен бурув а тохаш толамца хьоачашдерда чкх шера тІаийца социалистически декхараш яхача девизах къаьстгаш бо Горничводски бурув тохара балхий управлене бурувдеттарашь. Шоай задани толамца кхоачаш а еш хІанзле 765 метр бурув техад цар.

Къаьстта дика хьа а хьегаш социалистически яхье хьалдаьна Іван Иванович Рязанда кулгалдена бригада. Шин декхарГІа бетта план тІеХкхоачаш а еш, планад совГІа цо техад 26 метр. Иштта дика къаьхьегаш я Матаев Султан керте лятта бурувдетта бенгала а. Цо бетта планал совГІа техад 24 метр бурув.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

СОВЕТСКИ ПРАВИТЕЛЬСТВА ПРОТЕСТ

22 январе укх тайнара чуловдам болаш йола ноГІа дІаеннай США посолара У Сисиса СССР хьаьча мехкашцара гІулакхий Министерстве:

«Америка ВІашТІехьдаккхара Штатий правительствага дІаьхкайкадаиза дарГІодоцаш лоарХІ Советски Социалистически Республикай Союза правительства:

Кхоьна 1975 шера 19 январь да яхаш , тІовсара топаш чуйийтай , ООН-ерча СССР, УССР, БССР массазарча представительствай Нью . Йоркерча зданеца. Цу ханз нах чуХиннича , 5-ча этажа тІарча представительствай нах чуІоча цаГІа чукхийтай шозза теча топ. Ирзза бисаб уж герз ца кхеташ.

Хоаш мадарра, хІанз из ІІаГІа да дІа дов да представительствай болхлой зданеца.

Из-ца Иэлаьмо терроористически акт яьй 1971 шера 20 октябре, хІаьта из доккха зулам дац — советски гражданин — представительствах ай болхлой бозбе аьнна кІийле ях бала ях бехке на беш бисаб. Бехке на беш бус советски гражданашта дуьхьала дукха кхха хьалоьла зуламе гІулакхаш вІашагІдехкарадаш а -дакъа доцаш а.

Шийна теркам тІаозаш да, 18 январе представительствай зданеца юхье сюшиетсен «жугатай лорабара Лигацарчч» зулямхой группиана советски нах бовберба яхаш гуччаька кІорам тІа я тессаш шоай арІаца антисоветски сборище яьхилар.

Из дерригача тІамаца шаьра. ца хьаьхьоч, США болча советски гражданашта дуьхьала зуламе моастаГІал дола гІулакхаш да лелаДаЙта а цар шоай гІулакхаш кхоачашдерам уж баьхарам лерттІа хьалаш Іалашде а американски оагІоно цкъа санна дуккхаза а бенна теНнаМ доШ хьоачаш да деш дусаш хилар. США Іаьлаьлий цу тайнара позицин зуламе элементаш боьхьонца мукъа йитар санна мара кхуча тайнара ларХІа йийш йолаш яц.

СССР, УССР, БССР представительствай аьлаьна керда доа йолаш ца ерзаш ца ІІенхиГІагІчА тайнара доарХІ советски оагІоно. США-ча советски учреждеенашта гражданаштга дуьхьала хІанз а моастаГІал да дола ваьнна ерзаш ца хиларх дуьхьаьлена американски ІаьлаьлаНа деш хІама ца хиларх дуьхьаьнна хьажъашта юкъерча права элементарни нормаш кхаьстта чІоагІа телхаьеГІа та, хІаьта кхетаде мадоагІгІара, вай мехкашта юкъерча гІулакхашта зе на деш ца йиш йийш йолаш а дац.

Советски правительства США правительствага зоддамболлаш протест кхайкаш укх шера 19 январе советски гражданашта дуьхьала террористически акт яьда, ООН-ера СССР, УССР, БССР представительствай лорарца бокъо вогІча тайнара телхаьрца дуьхьаьнна, хІаьта цу гІулакх бекке бадраГІа зе доагІар зизза дарта, цу тайнара моттигаш дІахо йодача хана кхы пийс на ялийтарГІа. США территоре тІа советски гражданаша та яьккхаГІ раз зар шоай официальни функцеш хоачашъьяран лерттІа хьаьлаш ГІаллашдарга дог а доах.

Американски Іаьлаьлаш США-ча советски учреждеенийн гражданийн кхеравме Іалашъара лерттІа де доагІар да дарах хила тарлучу зулашта хьалхара бергга бекхтоьхам США «правительствана тІабужаргбІа».

ПАРТИЙНИ ВАХАР

ИДЕОЛОГИЧЕСКИ БОЛХ ДЕКХАРАШЦА БУВЗ

КПСС XXIV сьезде духха ха йоаьшш арабаьшача «Белоруссе партийна организацин идеологиеческа кадраш хьахаржарен царна кхетам балареи балахах» болча КПСС ЦК соцамоп Діадеаьшш хочашцара хоадамболлаш болча политико-массовн болх бу парте Октябрьскн райкомон іохьхьашчра партийн организацнеш.

Тха районе кхъьхьагаш ба дуккхача тхьамех болх нах. Из тамаш е йоагІаш хІама дац, хІана аьлча, цун доахон тІа 110 эзар соврІа саг хьах. Царех дуккхаГІаьрш шоай доалахьарча цІеношка баьхнга, культурооветучреждеНеш кІезнга йолга, хІаьта кераста а бусалба а дымах тешараш тоьхьа дукха хиар теркал а деш оаха чІоагІа теркам тІаухйит КПСС обкома Х-чеи ХІІІ-чен пленумий решенеш кхоачашьяра коммунисташ, берриГа хъахьегамхой варцаГІбахаш.

Цу хьакъьхьа оаха бер бола бола тІаБеразбаь ба парте кхамаи политика баха ше маярца Діабоьздйтаргь халкьий барт чІоагІбара, діаяхача заман тІехьадиСача тІулаккхашца тІаГІеррта кхоьсан лоаттабара.

Кхамеха кхамцата юкъерча тІулаккхеи болчн маркситско-ленинскн Іилманца хьалхе а лаДеш, наха интернациональнн атеистическин кхетам балара хоадамболлаш болх мероприятеш отта а яь уж чакхйоахаш да тхо.

Из болх бу маркситско-ленинскн дешара системе тІоала, политическн агитаци, лекционнн пропаганда, наха сиаспа лекторешн ярца, хІаьта иштта культура Шено, клубашца, библіотекашца чакхйоахача тайп-тайпара мероприятешца тІоала, тайп-тайпара балха формаеш методехн шерра пайда а эшаш.

Цу дерриГне коммунистнйн къьхьегамхойн ленинскн теоретическн тІехьаленнара, Іилманенэма проблемашцара бесям сообаккх.

Парте райкома бюро заселенешка, пропагандаш агитацен отделе Грозненсн вагонн ленон (секретарь О К. Злотников), №№ 39, 53, 16 болча юкъярча школаш (секретарш А. М. Хачлаев, А. С. Сайпулаев, Л. Ф. Чернякова): Горьлектросета (секретарь М. И. Медведев), Грозный станце (секретарь С. Х. Боков), № 5 болча горбольница (секретарь А. Г. Лазебник) партийн организешца къьхьегамхойн, кагирхоаттца, дешархоаттца идейно-политическн, интернациональнн, патриотическн, атеистическн кхетам балара болча вІаштІехьбаккхарахн из тоьбара наьхьехн лаьцд дошш дийцар.

Из делга тхоагаа діадеХар, цкъа-дате, уж коллективашца интернациональнн хІаларо, шозлагІа-дале, уж балача микрорайонашца тхьаЛ дукха дынах тешаращ бахаш хиларо. Цо декхарийла йоаргаа района партийнн организацин цу коллективашца тІачІоагІъьнча кварталашка-беш болча интернациональнн атеистическн болх кхн а тоаБс.

ХьаГІаХхувча тІехьешца идейно-политическн кхетам балара балца школай хьехархошца лоаЦача дьаьхьх лаьца дош дувдаш районнн собранн хиларо. Коллективнай къьхьегамхойсна йоаьнна нахе интернациональнн, атеистическн кхетам дулга тоадара хетаЛь районерча пропагандистнй, агитаторнй, политинформаторнй, іохьхьашцара партийнн организацей секретарй собранн хиларо. Иштта, мероприятеш чакхъьхьай района лекторашцей докладчикашеи. Горисполкома культуры отделаца цхьана парте райкомо техкаб района библиотекей болх а. Де эшар аьлч Крупская пІерзІна культуры Іилмерера Іилман атеизма кабинете беш болча болх тоабара а.

Пайдане болх беш я Грозненсн вагонн, локомотивнн депошка, Іохч-ГІаГІай химзаводе, «ОктябрьскаГІа» НГДУ Іилман атеизман правовн знанештеи болча лекторешн. Цу лекторей пайдане опыт лаДе а дувдаш интернациональнн, патриотическн, атеистическн, правовн кхетам балара лекцеш ешнагра вІаштІехьдаьккхаш Грозный машиннаьхьа станце, Октябрьскн бурунвлеттача балаГІ управленне, «Грозненскн объединение автотранспортнн конторе.

Белгалдаккха деза, цу лекторешка бесам ца эккхаш ваьхьаца болга, цкта лекцеш ешн гоаза лекторашца ухаЙІІІ

ИТТЛАГІЧА ПЯТИЛЕТКА ЧОТАХ

ДОАГІА СИЙ ДУ ЦУН

Да-ниме а довцаш шкойтта шу дальчя дешар дита а дита болх бе ваха вийзар хІаьшка Докуев Хьамзата. Шалаже иллеа колхозе болабелар цун кхаьхьараш нийъ.

ДІадаьлар шу, шийъ, пхиъ. Цу юхъ карвервийр Хьамзата лаьтта де. ДІадаьра говзал. ДІаьсбаьхьа техникина болх бе хаьцар. Из Іомве боккха безам болиш а вар. Из кхета а деи Орзжоникидзе механизаторий школе деша вахийтар Хьамзат колхоза кулгалхоша. Толамца чяхьйовкх школа. Цига по идентерзаш тракториста, комбайнера, шофера говзаш. Школа чяхьъкьюхьа ше деша вахийтача колхозе болх бе юхаьовІа Докуев. КІезига ярш ду хана колхозе техника. хІаьта механизаторашт тоьшш бар. Из базьан долаш хьу йоаьк, цунах цхьаьна ГІаьнаьрчаьрг. Цунна ДІадаьлар ечА Шалаже хинаьча заводе шофералле болх бе хьожаьу Хьамзат. Дика хьокъмашт гойташ кхаьзьет заводе комсомольца Доькуев. Цунна доагІа сий ду коллективе.

Болабелар немецкин фашистанца тІем. Даьхе моестоагІех лорве, мукъаьвькъа цунца ийъ. Ма бо бІа дукха ган тІем тІа бахар. Кхоаьна, цо ца а тІаьвехарна тІем тІа вахийтара ваьна уйле йолаш хІаьлар Хьамзат а. Эттара тІехьа ца вахар воежаьчаьнна. ТІем тІа вахийта со, вайна дехар дир. Цунах ГІулдаьх хилаьнзар.

Шофераш тІем тІа санна ухъаза а беа. Хьо тІаьвахьча хьаьо берг бе ухъаза хьа болх? ТІем тІа волаш санна ГІерхІа Іа хьо хьаьй балка тІа, аьлар Хьамзатаьра воежаьчаьнна.

ЦІаьн ца ваьна. Кавалазаьне кхаьчар Докуев Хьамзат. Ухъаза цхьаьн колхозе трактора тІе хаьра. Дукха за ялаьелъа кхаьш ІаьладеЧа бригада керте оттаву. Сатессаьча денз боад хьоьвлаьбаллана, шийца уллув боьк бечарна кхаьхьараьма масал телаш болх бора. Лаьтта оаьхча хана трактора тІа, аьлар ДІадуьш, сеилка тІа, из чуэшаш комбайна тІа хуьлар.

Шоай бригадирал тІехьабиса безам боацаш кхаььеар мугІаьрча боахлоца а.

Кастта ялат кхаьда а кхиъдола балхаш дара а кхиъ бригаЛІа хьалхаьхьар Хьамзата бригада. Социалистически хьаьхьалхе иккхарх дукхъаьа ахчан премешца, мах болча сонГІатаьшца, карарх кара тедача цІеча байрахкъаьца белгалйоьхар Хьамзата бригада. ХьаьЬала хьаьсгаьрагаьт дукъа Сийлен грамоташ, ахчин премиш, мах бола соаГІатаьш тийлар бригадира а, ХІаьта 1954 шера «Эрий дьЬа лаьттаьш карадерзадарах» ярх медаль елар.

ЦІаьн ца ваьна ший гергара ваьх болча Алма-Ата дІеЬоьда Хьамзат, Цига Чилийски районе Таучинсен лесприомхозе шоферолла болх бе вола. Хьу кхуьхьаьча автоколонна керте оттаву Докуев. Хьамзатаца цхьаьн ятт саг вар автоколонна.

Итте а машин цхьана югар хьунгІа. Машинаьта хьу тІа. Іотта кхоабаЦар цхьаьйолча хана кранованкашш. Из санна моттиг нийсьечу Хьамзат шеховра крана тІа. Ерриг машиньш еттачул тІехьаГІа мара йоттаьлар ший машин. Хьуна гІара а ерриг машиньш цхьана ДІаьйолаьн. Новкъа машин ешача берригача шофераца цхьана ДІаьтте сяха тоайора. Коллективе барт, цхьоаГІо хІ., ларо белаш. ТІа толамаш доаХьатар шоферашца.

Лесприомхозе боах беш «Зь доблестный труд» ярх медаль елар Докуев Хьамзата.

1957 шера ше ваьна, кхаьхьгама инкъ дІаьболаьннача Шалаже пІавоаГІа Хьамзат. ШаьвоаГІаьне а Ермоловски лесприомхозе балха вола. Цу хана цейа МАЗ ярха марках йолча машинаца хьу кхуьхьаш ва. Иттшера кампитальн ремонт ца еш лелайор по ший МАЗ яха машин. Цу юкъа дукхаьа чаркхаьта, доагора кхоьм баьб. Белаш доккхий толамаш доахьш кхаьхьарах Ленинскин Юбилейнай медаль, «Яхьа отличник». ГІаьаьт на доаьлйташ болх барах, «Аьарн ца еш кхаьхьарах» яха знаЧокин елар Докуева. Цуо совГІа коммунистических кхаьхьегама ударние яха цІи а ешийъ. Цуо гергара ЛенинскИ лесприомхоза Сийлен доска ТІа хьаьхарча мугІаьрашца доаьл.

Аьтта бан Хьамзата болх, Ший гІулакха говзаьчу са хилца кхеранг а ба. Шаьарча ара санна пергІотта хеннка йийр ни МАЗ. Голам еттачА хьаьлаьнан ваьнаьшка ГІолла дела веззаш хуьл. Поачаг хьаьча кхаьстта кхеранг хуьл ловмаш наьхьаьл. ЦхьаБаьхьа, ийкъ дІаьа ковзаьча Хьамзата хьоттаьма молЛаГІе хана сиЬен тешаьмен лелеЮ машин. ХІаьта толамаш а доах. ПланаГІа пхьаьн ийнаьца 8—9 складометр я еЗача 18—22 складометр хьу яхь цо. Ший пятилетка план кхоачаьн а яь кІаьпа иттлаГІчА пятилЕтка чотах хьаьхьгаш за из.

ХІаьта КПСС ЦК партега, советски халкъаьра даьча Кхайкарала жюн луш уьх шера балаьта тІа шийна хьаьхьаьнка латтА деккхаьш ешийъ ГІ беГІа кхоачаьше зоьш ленпад Докуев Хьамзата. Цо яхьс бийхаьб шийца болх бен бола новкъостчуьй шоферашн Ибрагимов Іаьлен Хасбен Лечен.

Белгалдаккха доагІа, ЛІаьнахача шера лесприомхоза шофераьшта юкъе йоаьржаьча кхеЛ Хьамзата хьаьхьаьнка моттиг яьккха хиннаьлга.

Дукха ду Докуева лоемаш наьхьаьшка ГІолла лела кьоьа шоферашн Іомабеш, царна ший говзал ГІаьлуш.

—Экхарера ПІаьовГІаьне а лесприомхозе балха вера со, —йоаьх кІонача шофера комсомольца Дадаев Хьасана. —Ньыьаш хала долаш аьарн ярх кхераш лесприомхозера ДІаьвала лаьрхІар из. Докуева соцаьнр дІа на вохийчаш. Цун тІеГІаьГІа а хьаьлаьн белар сона ловмаш наьхьаьшка ГІолла мишта лела веза. ХІаьта хьаьлаьрча хана Хьамзат хьаьжа а волаш цхьаьн ихар ьу Сайна новкъостаа дарах дег тІара беркал оал аз Докуевна.

Дика хьаьлкхуьш йаьтт Хьъм. зата деза. Пхи йоІи ши ІІамаьн ва цун. ЙоккхаГІа йолча ДеІнгеш тайр-тайлар даьрхІа йола дешара заченешеш чяхьъяьлй. Иштта Ранс — кооперативин техникум, Зоис — музыкальнм училище, Хьламзет Сагиташ — бухгалтерски курсашт. ХІаьта ЗІамаГІаьла берашт школе деташ да.

Нахаца дег ТІара, шаьчун масс хана новкъостаа де кхІ. ва волаш хиларх, балха тІа толамаш доахьаш кхаьхьараьрг сий ду Докуев Хьамзата бахача наьха а лесприомхоза болхлоша а.

СУРТА ТІА: Докуев Хьамзат.

Я. ЦУЕВА текстн сурти.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

Кхоена 25 шу дуз Инде Республика хьаьхкайаьь

ИНДИ: КЕРДА РУБЕЖАШ

Ткъаь тхиъ шу хьаьхарІа (26 январе) Республика я аьнна хьаьккайаьнй Индии. ДІадаьла тІаьхьь пхиъ шу индийски хьалхо политически экономически суверенитет баьхьан долаш хьинаре лоаттаьвьча кхоьсамах дизза диннаш. ЦІудуьхтахан а тІехьа дуьйа йийр болаш да дегІаьхьача мехо ергнача «ферашка белгалаьра толамаш даьха дилараьх.

Суверенин наьхьаьГІа дегІаьхача юкъаьГІа доккхий социальнин эрганоашш хІиннаш Инде, производства дукхаьча «ЗорХламеГІаьра доаьхьоьта технически реконструкци яьй.

Колониалиамах юхедиса балане ГІулакхан ДІадаьхара процесс чоьхІаьне я. ЦІьйоьхьаьн Инди тоьхІ дика лоарХІаьо цунах. Экономикина шерра индустриализацин яра, дукхъа хьаьман кадраш кийчьяра, хьаьман прогресса боьхьоьца, бала йолаьпаччаьхьалкхен сектор шерьъаран чоьаГІьярш тІаберзабаьь нийъ даьлаьб цо.

Уьх тІехьаьрча шерашца кхиъча мехкийн мотивеерин йоккхийча капиталистически монополей ГІулакхашца доаьзув оттаде ВІашТІехьЬьаьнна Индиера. Ганде правительства. Национализаци яьй йоккхаГІаьлча частни банкашта, аьрахьарча торговле доккхаГІолча дзаьма, оаьхмаш деча продиьмпеиоеча дІадаьлча доаьхьоьта. Паччаьхьалхенх фиьнисови тІахьоьжам доаттабеш я йиття машиннаьхьа транспорт, бувзьма средствашш, электростанцеш. Паччаьхьалхен секторо ергнача капиталоьженеех пийсса аьхаьн хІаьнз инвестиреш негІаьлоьлара ТІаьрзаьй. ХІаьнз Инд: хьаьу кІаьна мехкий товарашца дайиш конкуренци деллаьрГІоьлаш дола продукце чоьхІаьнегІара тайпаш.

Ший хьаьм дегІаьолаьдена юкъаьГІа белгалдаьра ялонаш тІаьуьтт Индена. Моьхк хІаьн з боьхьоьца мукъаьбаьнийбаш племенаштен дынаштен юкъаьгІ моастаГІаьлах, хІаьн йолхбуьгаьрча выперадаьлгІоьгІ, ГІулакхаьраша меттеа, дунен дола шоай бе долла ГІертача китайски хьакимаша а йоаьржеш йола сепаратистсиьн тайпаш сан на-доаЧа колониалиьмса шиъача ГІулакхех.

Пекин, хоьш мадарра, Инде правительства чухьаьрен аьрахьарен политика бІеХьа ГІерт, цун чурча ГІулакхаьта юкъе ГІерт, реакционнаьн лелаьцин элементаш віашагІьвет, делаю, экстремизм лелаьра хестаю.

Ше дегІаьра наьхьа тІа заленаш уьтте а, дукха ха йоаьпцаш а тІехьа тІехьаьбиса моьхк хинна, тІаьхиса, премьер-министра Индира Ганде маьллара, екорта ГІьхьаьлйе да йогІаш хинна» Инди, дуьхьал на Инди, белгалдоаккх премьер-министра, хІаьнз прогресса наьхьаГІа, социализма аьзьаьгІа йодара.

Инди чІоаГІа кхаьчьаьлнь тІаьнйаьл дунен хьаьлкъаьта юкъерчА арене. КІьчА паччаьхьалхенаца машарен віашаьн йолле йолча тайпанен ГІьхьа лелаьу ГІулакхаьш, ГІьхьаьлй мадарн кхеранзлен чоьаГІьяр ду дуьхьа лерраГІа лоаттабу кІоьсамн цхьана тардеш йола боьхьоьца йолча нейтралитета политикО лаккха айьйьй мехка пресстиж. ХІаьта чуьхьара фронте санна, ишшта дунен ГІьхьаьлшта юкъерча арене а ший толамех доккхаьл де йиш йолаш сийлахьйоккхаьча, машар белача, демократически паччаьхьалхенех санна дуьн Индех.

Инде толамашш даьхра дуьхкаьча хьаьле новкъостаа дІаьл Советски Союзашен кІаьча социалистически мехкашшен масс оаГІорхьаьра лелаьсча бувзаьша. Советски политическин Ноион экономическин йоьхьоьстелон ІаьлаьмаТе чоьаГІа влияни яьй дегІаьуха хьона паччаьхьалхе когаш тІа оттара. Индиера Ганде боккха мах бийр ГІьхьаьлшта соьгІаьлаьра лелаьрен даьхарен цар шоай кхаьмаш когаш тІа оттаьрен процессана юкъе Советски Союзо доаьача бІаьхьа. Советски Союзо, хьаьхкайаьдар цо. Дика хиннача дукхъаьча наьха мигийте, «новкъостала кулг кхоьдаьлаьл дерригача дунен ГІаьрча кье мел болча нахата, пергІато баьхьан долаш хьоьсам мел доаттабьаьрашкА.

Советски Союзо Іилма-техническа новкъостал а деш Инде хьаьлйй шоьхтіке ятт совГІа йоккхий промышленин, энергетически, хорошбахаш объекташ лецнара заведенеша. ХьаьлсІ лаТТ кхы а тІхьо гаРТТа предприяти; Болх бе йоланийтарашта юкъе я Бхилерен Бокарорен металлургически заводаш. Ранчера еза-йоккхача машиностроене завод, Хардвараьра еза-йоккхача электрооборудование завод, Бараунеен Койчьен мехкаьгІта чяхлоьха заводаш, дукхъа кхьярашн санна йоьа гиганташ.

ГІирсаш хьаьдеча юкъаьГІа советски специалисташа индийцех ятташ эзарах квалифицированни болаьлойн техникашн кийбаьб. Эзарашш болча индийски спецнаьсташа производственни кийчо ньй Советски Союз предприятеша. ВІашТІехьаьнна Сергей студенташа аспиранташ ба советски лаКхечра денара заведенеша лецнаш.

Дукхъаьча шерашца цхьана лелаьлъьа советско - индийски ГІулакхий опыте цхьа ха яьннаьчул тІехьаГІа шинна а вехкаьга йиш цилийтаьй віашн лелаьдеча ГІулакхий ковдаьча, лаькхаьГІа даГІа тІа болаьш айбаьда. 1971 шера августе кулгаш ядаьр царна цхьана машара, доттаГІаьла. цхьана лелаьдеча ГІулакхий хьаьжьаьхьча Договора. Договоро чІоаГІаьр даьчъаьлхьенашта юкъера, баьзьача боарамга хьаьла ГІулакхаш, юхь дІаьйолайбр шин оаьрхьарча бувзамаш дегІаьхьаьгІа кердача фазанна.

Из фаза даьдьача формеьш дестар 1973 шера ноябре КПСС ЦК Генеральин секретарь Л. И. Брежнев Инде ваьхьа хана. ОагІоьнна ораьвьхьар шоьш йийса хилар хьаьжьаьхьа болаьш цин оагІоьнна юкъера ГІулакхий принципашш, дунен хьаькъаьта юкъера проблемаш къолстера ГІулакха цхьаьгІа боаьГІа дар позицеш чІоаГІаьш бола Советско-Индийски Декларации. Цу хаьнца кулгаш ийдир торговли бувзамашн экономически цхьаьнна лелаьу ГІулакхаьш шердара хьаьжьаьхьарча Соглашенена а.

Соглашене тІа дІаьзьаьй дукхъа принципашалло кердаьш положеннеш. Цу тІа оттадьа, масала, шин менка экономика дегІаьолаьра торонаш цхьана Іомаьела, производственни кооперации ціаьела, хІаьзара технически технологически кьарГІаьлаьнарш ІІа-ноа ийдеЛта. Индена боккхаьа доаРІаьме да соглашене тІа оттаьлъьа тайпара. Бхилаьрча металлургически заводий мощносташ шера ворХІ миллион тоннага хоачаьнна. Боккорта металлургически заводий мощносташ 10 миллион тоннага хоачаьш бодат арделерДІолаш шерьър а дІаЬта ишшта. Матхуре шера ялх миллион тоннага хоачаьш мехкдаьттА чяхлаьха янз кхоачаРІолла мехкдаьттА чяхдоаьха завод хьаьлъяр а.

Советски Союза аРаьЬара политически ниКъ, хоьш мадарра, белгалбол машарн кхеранзлен ГІаьхьаьн долаш, ламеРІаьстически аГІессенеш ГІаьстаьн ДІаьхьала, ламеРІаьстически аГІессенеш ГІаьстаьн ДІаьнДаРІьгІ цхьаьнна а аменикански судо. ДукхаГІаЬолча хана догдаьча дезаш бац уьр ГІулакхаьнна ІІаьнгІаьхьа ЦІоаьГІаьчуьнгІаьра ГІаьхьаьгІа профсоюзнин лидераша гучхьаьа лелаю дискриминационни политика баьхьан долаш болх ДІаьнна 35 миллион болча американски ХІаьлаьхьа а ЦІаьнна ДІаьлаьцаЙ 33 штато. 15 штат, цу дІаьхьо Миссури, Флоррида, Кьуьдоьхьн Королина, Аризона ГІучхьаьа дуьхьаьлъьаьнна хьаьхьаьнна боьхьоьшта.

ХІаьна дІаьуйлеаьл оаьт цун ГІеХьаьГІа аменикански хьаьхьаьнна боьхьоьнан ІаьлаьшьаРа аменикански сенаторашн конгрессменашца мел «цІенхьаьшта уйла ю.

Э. БАСКАКОВ, (ТАСС).

ИНДИ. Йоккхалга-диллаьча мехка шоллаьГІа болча торговн а туристически а центра Бомбея форда ёйнг.

ЧТК—ТАСС сурт.

КХАЛНАХ МАРА ГІОРГБАЦ ЛОАМ

Непальски столице — Катманде кхаьчаьл альпинистий кхалнаьха группа кулгалхо японски спортсменка Эйко Хисано. 1975 шера бІаьстенан ГІа яттара лаьхГІаГІа болча (8.850 метр) Эверест яьчча лоам тІа яйе нийчуьш я иа. Из керте оттаьрийлча группаца чІоаьГІа 13 кхаьаьгІи мотиГІера 6 проводникн — цунна (Гималаьшка баха нах).

— МаЬача наха нийсса ГІулакхаьш даьладаьра йолла тІоай бокъю ГІулакхаьца дІаьхьоьха безам ба тха, хІаьна аьЬча кхалнахах цхьаьккха саг хІаьзалина хьа цІаьккха а дуьйе тІа ятта ра даьхьаьта болча лоам тІа ваьнаьвац, — аьлар Эйко Хисанос кепайсаьн вниалаьнкя. Кхалсаг тІаььнна эттара лаьхГІаГІа болча ГІа — из Эверестера кхаьчча пикех 8000 метр лаьха цхьа ГІнк, хІаьта ду тІа яьнинар японски экспедицина ЮнЬе хинна Тоннора Сетсуко.

Тхо, кхаьлаь а, хьажа мегаций иразага, нагахьа санна шоьэтхьа кьонаьчуьн хІаьзле а Эвереста тІе ала цхийна хьаьчІ — аьлар Эйко Хисанос.

Цхьаьккха дича тинганзар цо лоаман бухьа тар ма ду гаргаГІа альпинистаьш оборудованни дІаьхьоьнаьнца вертолетех пайда эца. «Лоам тІа довлар— из спорт я, цудухьа хьаьлІаьдоьлара халонаш эшае езарашт тхоаш да, хІаьранен массаеш тоьаьлаь пайда а эцаьш,— белгалдаьккхар цо.

Кхалнахах боьха проводникаш шоай группаца юкъеЬза ийй яІаьпТехьа ца даьар цийна ха халастелГа хьаьккайаьгар Эйкос. ПІаьккха «бІаь процент» кхалнаьха хьургьар экспедицин. Матриархьет лелаьш ІаьлаьА долаш болча шерийй, мел аьЬча а, проводникий профессеи маЬача наьха монополи я.

Б. АРГУНОВ. (ТАСС).

АМЕРИКАНСКИ КОНГРЕССМЕНАШИ КХАЛНАЬХА БОКЪОНАШИ

Дукха ха йоаьшаш Вашингтоне хиннача цІена пресс-конференце американски кхалнаьха болаьнга активистаца Мэрв Брукста хаттар даьх журналисташа: «Мишта хьетаде лезаш ца, кхалнаьь боьхьоьний хьаьжьаьгІа закон ВІашагІькхиттаЬча Штаташца хІаьна а ІІаьхьа хилар?» «Хьалатте а, —ГІайІІа йолаш жоо деннаш цо, — дукхъаьча американски законодательаьца цІенкаьшта тІаьцаьц хьаьнаьна доагІаьш дІадехьаьаш».

Хіаьта американски кхалнаьха хьаьлаьх долла доьш цІенхаьшта хиннА я ца Іеш да. США конституце тІа «берригача американски гражданий боьхьоьнаш цхьатара хилара» хьаькъьаьа фиННагІа дуйте а, дискриминацие даьла кавбоьаьлаьш хиннаб кхалнах, хІаьна а ба. Капиталистически обществе цхьаьккха дича а хиланна ярГІоьнца дукхъаьча, гражданеш боьхьоьнех болх уьр дуХьььаьл хьаьнах хилара!

Хоьш мадарра, хестаьлъьа американски «демократиеа» цхьаьІІаьх ах бІаьв ярх йийцеш хоьжамий урнашта кхалнах тІаьбтара. США конгрессо 1920 шера мара ГІоагІьъьаьш, юхьера американски кхалнаьха голосеванн е боьхьо луп йола конгрессуще 19-гІа поправка. ЦхьаБаьхьа-тахан а, США ший 200 шу дузача юбилейна гергаяхочаш даттаяча хаьна ергІатча прогрессиаьн американски общественноьто боьхьоьца йола демократи баьхьан долаш лоаттабеш кьоьсаме саготаГІа долча дехкарех санна мара дунца йиш йолаш даш «ІІаьгІаь хьаьхайаьдеш йола конституце 27-гІа поправка. ЦхьаБаьхьа ду поправкана «берра инкъ» беннаб дыле ма хеталаш. Из кІаьнзалца хьа кхоачаьше дІайола а яьнц. Поправка конституцена юкъеІ яьхара кІезнагІа езе а мехкарча 38 штата законодательни собранеша кхоабаЬалъьа тІаьнаца яр мичай из. ХІаьта моттигера законодателиш, ГІулакхашца ІІаьгІаьчуьн тІехьаГІа. Вашингтонерчарел а кІезнагІа даьла болаш ба американски кхалнаьха проблемашца цІенхаьшта хьажара. ЦхьаБаьхьа хІаьлаь а ІІаьнца хьаьлаьцаЙ 33 штато. 15 штат, цу дІаьхьо Миссури, Флоррида, Кьуьдоьхьн Королина, Аризона ГІучхьаьа дуьхьаьлъьаьнна хьаьхьаьнна боьхьоьшта.

ХІаьна дІаьуйлеаьл оаьт цун ГІеХьаьГІа аменикански хьаьхьаьнна боьхьоьнан ІаьлаьшьаРа аменикански сенаторашн конгрессменашца мел «цІенхьаьшта

ТЕХНИКА ЙОАКХО ЕЗА

Цхьа бутт совГІа мара ха Аисанц ІІа чакхдаьла. Таханцхоана, яхьаш, бІаьстенга кийчо елга тІехьаьтетта йийш яц. КПСС Центральин Комитето партега, советски халкъаьра даьча Кхайкарал тІем ІІаьттаьшцарен цхьаьйоьмкарен йоаХа продукташ 1975 шера дукхаГІа яхьарн кийчьяра, ийслагІа пятилетка толаме чяхьъьяьхьаьрца духьа юрта боахама болхлоша лелаеча Ерриганосиоьш социалистически яьха хьаьъьаьхьарча КПСС ЦК, СССР Министрийн Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК оттаьдь дехкарашт хоаччаьцдулургаьц дика тоаьь техника хаьнаьхьа яхьшка арра ца йоаьккхе.

Партен правительстван ахархоьшта хьаьхьашка оттаьдь уьр ловрХІаьмера дехкарашт кхета а деш Іан замалаьь техникина, ерригача инвентара ремонт елга дика віашТІехьаьхьаьхьаьнна Назрановски районе «40 дет Октября» яхача совхозе. ДІадахача шера йиьлагІча квартале техникина ремонт яра ГІеХхоаччийнн механизаторашца.

Кхетамца віашТІехьаьхьаьхьаьнна уьхаза тракторашта ремонт елга. Шин-хьаь сагах віашагІьелла сессарий - ремонтникий бригада я. ХІамах дика кулг кхеташ гоаа механизаторашн ба Дуьдаров Султан - Гери, Дзурабов Махьмад. Цар хьаьдаь хІаьна юха де деаьш хилаш, нормировщика Дзауров Адама яьнчоХ. Сихен дикен кхоачашду цар шоашта ТІадилла ГІулаьхх.

ХІаьнаьаца ца хиннача тайпара дика ГІулаьх юкъедоаЬлаьдьь уьхаза. Ремонт е еза йола ерригА техника хьайоаЬлаьнна механически мастерской цхьаьн бригадо. ХІаьта из трактористаца цхьана ремонт ен хул бригадира, ремонтникий бригадирах, Цудухьа кхаьхьараьма оаьарле лаьхта я.

Дукха ловнд мастерской хьеена трактор. АрГІан чуя езачоа моттиг мукъаьйоаьккхаш сиха арайоаьккх. Тоаьь трактор дика техке мара арайлийтаьн контролера Дуьдаров Башира. Дукькчча шерашца техникаца вуьзвеина волаш болх бачьа Башира Іерга хьаьхозча татах хов трактора фу эш.

— Техникех дог лаьаш де дезар саг тІаьхьажа ца веаьш болх бераш дукха ба тха,— йоаьх мастерской заведующе ГаДиев Салмана.

Шоай бригадерча тракторашта хоХе хьаьхуьз изьолаГІча отделене № 1 йолаь бригада надлачик Темурзиев Салман ТІехььара трактор віашагІьйолаш воаьл шоллаГІча отделене № 5 йолча бригадера надлачик Бархинтоев Махьмад-Салаьх, Лоаьщача хана ремонт яь мастерскойра арайлийтаь Арчаков Дауда трактор.

Эттара хьаьхьа тоаьь ший МТЗ-50 яьхьаьнна. Кайтанеев Амира. Иттг дийнаьха капитальн ремонт яь ваьлар из ший кхаььарча машина. Иштта доаьщача хана ремонт яь ваьлар Хучиев Зелимхан. ХІаьта уьх инвентара ремонт ена новкъостаа деш ба.

ДерригА ниЗаш оаРІаГІаььхьа совхозе техникина ремонт ю ха лоаьЬара. Уьх шера хьаьхарча квартале 43 трактора ремонт е еза ремонтникаш. Царех хІаьдле 24 ремонт яь арайлийтаь. Уьх доаьношка тоаьь яРІоьлаш я 7 трактор.

Кхоачамболлаш запасной оатхалаш еце а моттигера торонех пайда а эцаш шоай мастерской хьаьлшка цхьаьйола оатхалаш юхаметтаьуттаеш, кердарашт хьеш ремонт елга дизза ІІаьхьу уьхаза. ЦхьаБаьхьа, «Экажевский» совхозера сурт дог деладеш даа. Уьхаза «джача вотте» оатхалаш лаьярга, хьежаш багІа. Боккьаьлгар аьЬча, яьнарь болаьбела мара дІадолаьдьаьла ку совхозе техникана ремонт елга. Цу шин совхоза механизаторашца ремонт ю хьаьлаш цхьатарра да. Шинна боахамера механически мастерской тІаьовІа ТІаьсане хьаьлъьь.

ЦхьаБаьхьа, цхьаьнна ІІа ловаГІаш батареешш яц. Ремонтникаш кхеранзлен техника болхонашш телха а ешТехнаьхьа дувхача барахьашца шелаьлаь уьаьлуш болх беш ба.

Кхаьстта ю хьаьлаш да «Экажевский» совхозе мастерской. Массехх шу да дукха моттиг ІІа а лаьца шига віашагІьйолаш ІІаьтта. Лаьтта ЬЬача а, ужчах, эш-эшачо шоашта еза оатхалаш ІІа а яьха.

Техникана ремонт яра график яц. Дувцачох из керттера ешнеча ешола яьшка чу уьл. ХІаьта из волаш ваш. Іі кхаьмарвар а е керда венар а, Иштта ГІулакх да мастерской заведующеаьр дар е. Хьаьлха хиннар дІаьвахьа, ЦерДа ненар хІаьнз а балхаца хьаьхьаьта ВаьнаьвацІ. Сихьн тракторашта ремонт яра берриГА теркам тІаьбахийта безаЬча кулгалхой дІаьбоахаш-хьаьуттаьбеш латт. Из чІоаГІа Іаткьоьл ремонтний кхаьхьагама дисциплинанна. Хьанаьха балха хьаьбаГІаш болхлой. 17 январе дийнахь 11 сахьат даьннача хана йоаькха мастерской екаеш жІоя отташ цхьаь воаллар Іаьлий - Юртара отделене бригадира помощник Белоев Зиудин.

Совхоза ремонт е еза ДІаьхьа техника я. ХІаьнз мастерской 8 трактор мара латташ. Царна юхе гуш саг ваш.

СурхоьгІарча отделене віаьлла ремонт е йолаьньш. Дерригача Іай цхьаьн сеЯкана ремонт яьй. Механически мастерской хьайоаЬа а яь саг юхе да воаш латт цхьа трактор.

— Тха йолаш йолча 6 гусенични тракторах хьаьх, лелаш я, колесничарех шнъ мара ремонт е еза яц, — йоаь отделене управляюще ноо. Аушева. — Кхьчарех тІехьаьдьсарГІаш тхо-м хІаьта а.

ХІаьнаьца пІеЛах пІелг из тохаш ваьГІа из хІаьнаьчя тІеьхьаГІа фу де воаьл-тІ? Ла меЬаргдолаш хІама даьн техника ремонт яр сана йола доаьрХІамера кампаин совхоза кулгалхоша тесса лелаьр.

КІезига дикагІча хьала тІа я Іаьлий - Юртарча Умаров Тухана кулгалаьча бригадера керта боахама инзистарь. Ухъаза шоай иш хоачачох ремонт яь хІаьл хІамаш оттаьь. Іаь дІаьттаьш, сеиоокьлаьш, сеЯкаш, кулгалтаьоаш латт.

Цхьаьбакъда, шинна боахамех холуш даьн техника кхоеш, цунга болх бийтара кв ІІаьхьеш ловла делга. Дог лаьзДоьлаш сурт го йиш я Іаьлий-Юртарча отделене тракторнукхаш лелаьдеча бригадера шиъ трактор ІІаргаьйча. Шьаьрча ара, тІехь хооле йоаьщаш віашагІьаьхьа дІ1-ча кхесса улл «Беларусь». Из тоаеш вар малав хоьш даш. Хина боккхача ола тІа оттаяь латт ремонт е кийчьъь вож трактор.

Нохарарш тоа ца деш дала, оатхалаш ян, хІаьш. Царна ваьа оатхал-м лайна аьшка пхьоале хьаерг ма йийр.

Техникана ремонт елга дика лелс а цунна доал ца дара теШаьл да, духхаГІьраш ціена а хьаьлаьо 40 дет Октября» яхча совхозе йолаш йолаь 115 трактораш ахаьнеш духхаГІа ремонт е еза ХІаьнз.

Техника ца йоьзраш дІаТІаьхувшабу. ЦхьаЬолча хана сарралца трактор мичей хаь. Уьх ленношка хиннача хатаро тешавеш хьаьхьоьх из. Техникана бежхтоьхаме барашш шоай екхараш лоттІа кхоачаш да делга хьаьхьоьх уьх гІулакхо, оршот дийнаьха Іуйрийна хьо сахьат доалаш ТІоЙ-Юртара Моздоке болча новкъа Лахарча Ачалкхе іотІаьхоачаш трактор ахка а яьха вийнаш ду ТІа ваьГІа Горбаков Махьмад. Совхоза балха ГІулакха яьхавад из. Трактор бригаде дІаоттаьйлареийслургдаьр из хатар. Малав цу ГІулакха бежке? Бежке ва шийх тийша техника дІаийца бригада кулгалхо.

Юкъерча звено кулгалхошн бежктохкам ца хеташ шоай екхараш тесса леладарех нийсьу уьх хатарашн, кхоачамбоаца раш.

Т. АРЧАКОВ, спец. корр.

Іалам—халкъа рузкъа

ЧКЪАЬРИЙ ДЕБАДЕ

Медицинский Іилмай Академе хъаччи института дечь тохкамех шера цхьан саго 18,2 килограмм чкъьраран продукташ яа еза. Уьх шера йаннаГа хІара саг сих 20—22 килограмм чкъьраран продукташ кхачийта лерхІ. Цу даькъе дукха бохь бе безаш ба Грозненски институтехь боллхоь.

Инспекце боллхоьца хьаданза къоьсам лоаттабу датташ а долаш а лоа хин комчуальни предприятетца дІакхувсача бІехлаьх, кІохимикатех дорах деш. ТІехьхьарча шерашка лукха гІирсан хьалдаьдд город Грознерча мехкаьлъта чакхдоахача заводашца шоаш хи чу дІаухийта отходаш цІенъяра. ХІаиз Заводской районе мехкаьлъташкичеча заводашкара бІехарІа йоІа отходаш цІенъеш цу гІирсиН хьалхара аргІа я болх беш.

ТІехьхьарча хана дикка цІенденнад вай республикера хиш. ХІаиз Тирка чура вай Шолжа чу дукха чкъьраРІ хьачуух. ХІаьта ишта дукхагІа да уж вай республика кхача хишка а. Из чІоагІа гІалвогаш гІулакх да. хІаьта вай декъарийла да Іов тасса даькъа уж чкъьарий лораде.

Цхьабакъа, вовкъ даде а из лоарХІамера деххар кхоачаш ца даккар вийсаг. Дукха вийсаг цІена, хьаІаьча шовдан хишка машинаш юлараш, Шарех да нисвеше болллоцгта гучабаьина Зубков Василий Федорович, Степанов Анатолий Иванович, кхиьбараш.

Доккха зе ду вай хишта ядохимикаташ йоаГІача тайпара лоатта ца ярах, царех дерттІа найда на ядарах. Дукхаха боахамашка кІохимикаташ чухкина талеш кенаЛашка чухкуьг. Цу дотьлкъо чкъьрийй доаду.

Вай республике дукха ба вІинкашца чкъьрийй лувца ловш бараш. Цхьабакъа, цу гІулаьца белгалъяьча мара ца дувцаш, чкъьрийй лувдара бокъьонаш телха ца еш леладе деза яІулаьвкъ.

Вай город цІена лелаяра шерра болам дІаболабабьб. Вай хиш, цар берда йистош цІена лелаяр Іалам боча гаьнаьгІа, вай хьамсара город хоза лелаяра керттера хьоькъан ба.

Н. БРЕЖНЕВА,
«Запкаспрыбопрод» Грозненски инспекце райинспектор.

Вайнига Іа доахаш дукха салхазараш да. Царех да хьаэилгаш, вовцІоалгаш, къажкъайгаш, хьаргІаш, бовнаш, кхыдола оалхазараш. Вай хьуманикарен лоамашкарен царна хорабоагІа шортта яа хІама.

Суртан тІа: (алкхехьа) новцІоаг доаллг гаьн тІара сом буаш, лохехьа — бов ягІа гаьн тІа а хаьна цхьа хІама эуш.

Н. РАШКЕВИЧ суртан.

Іан замалахьара вахар

Юкъ-юкъе гІорашш тІагІоалла шах тІоа лаьше лІакъовалгу Іамарг. Са доахха хІамаг хьуланенна дукха ха я. ДІайхьа мехкашка лІадаха лаьгІиденнад оалхазараш. Іалама вахар тайна сатийна да. ХІаьта а Іан замалахьара экскурсеш кІезнигІа сакъердан бешаг яи.

Лаа тІа кьоьсталуш дика бІаргагу оаахарий лераш, гІаьнан іолийГа ерзан латтача гаьнаш тІара ягара зІамагІа дола оалхазарийг.

ДуьхкагІоала са доахха хІамаг гурахье а шоай ебара процесс чаьхьььькъа яйнай. Вожаш Іай дІайийнай. Зеньбоаькхаш хьежача уж хьалаха хала дан: ехертІоштта кІаа, лоаний къулбелкенгахьара бесенанна, бумбаргаш, тІагІаш ваьнаьгу. Кхийнна, бадашка мозий, комарам, цхьаьдола кІорманцаш доахх.

Хена тІара коаст Іоьаьккхача цу кІаа йоаннан хІама хилаш: тайп-тайпара бумбаргаш, дала етт, калиеш, кхыйолча дукхаха са доахха хІамай кечийгаш, личинкаш.

Чкъьарий хин кІаа кІоаррта Іочудахад. Цхьаьдарш кІоагашка чу а дийнда дувладенна дала. Цхьабакъда, Іанна лелаш даргаш а да. ЦІена чкъьаьгІа дерригача Іай лелаш ба. Хин бухе йийжача гІомардаг чу а енна дІайийнай пхьидарг.

Нагахь санна цІий пийлаг дола хьайбаш Іан дІаІийша дале, цІий дІайха дола хьайбаш а оалхазараш а лелаш да. Царна кхераме яц шелаа БІайхача бекхо, бедарша дика а БІоаьхал ду царна.

БІаІла Іо на ховаш лелаяча оалхазарий вахар хІаьнь эргаш да. Са доахха хІамаш юаш дола дукхагІа дарш дІайхьа. Царех мехкашка дІадахал. Царех пхьадараш ший мехка сайна а сайца хьунашкара, бешамашкара сатем боабаь хьувз.

Вай республике Іа доаккхаш 70 тайпа оалхазар да.

Хьунашка лела цхьаьдола оалхазарш шоаш кІорнгаш пхьаха хьунашка Іе дус. ДуьхкагІдарш шоаштта нанагІ лохаш хьунйи йинте лоамашкара шаьрча ара Іодоагіа. Парнашка, бешамашка гІоола лел Іулаш дийн сийна хьээилгаш, снегирраш, хьэилигаш. Царна юкъе белгала да сийна хьээиг. Цар букъ баьшара бос болаш ба, сийрда ІажагІа ба наьхха. Керта тІа Іаьржа кий туьла.

Іан замалахь дика бІаргагу оаахарий лераш, Каст-каста хьунашка лай тІа хуьл пхьагІа, цхьогала, дехкий лараш. Лераш бе-бе я. Царга хьежача хала лац уьхаза хинпар хьа. Дехкийн цнцоагІан лай кІаа ях. Царна бІайха я цнга. Цхьабакъда, оаахарашка сатийна яхийташ уж. Царех цхьаьдараша лай тІа, вокхар лай кІаьхьара лувц уж.

Цхьаьдоча нийслу тІехьа кьІогала лер йоаьш голаш ет-таш бедда бахача даккан лер, Іонха цІе тІадамаш.

Хьунашка, аренашка нийслу бертий, декъий хуьргий, кхыьа оаахарий лераш. Цу хана шоай къоарганна доаах ІламагІа дола оалхазарийгаш: суслиькаш, бордаьккаш, зІийнаш.

Н. РАШКЕВИЧ,
ЧИГУ зоологе кафедра доцент.

БЕРТИЙ ЗУЛАМЕ Я

ХІара шера вай республика боахамашта доккха зе ду бертаьна. Нохч-ГІалгІайчен чаразьаьна хьинаре даьхьа лоаш уж оаахарий доадеча. Ду даькъе дукхА болх бу Урус-Мартановскин районе чаразьаьна. ХІара шера вІашагІбеттаьлуш бертаьшта чаразьаьг ец уж уьх.

Соаькха чаразьий обществе яраьлнере председателга У. Пашаева хьаьлха даккхарца массеьхьаьна бертаьца то бер районца чаразьаьна. Цнга даькъа лоашташ вар 20 саг. Цкъа арабаьннача цар АнЬ бооз йийра.

Къаьстта дика ка яьлар шиГа чаразьа Ш. Хаджиева, Ш. Аюбова.

КІийлие лаьца ваьГІача Ш. Хаджиева меттаьхь шозза топ тохарца шиЬ кхал бора йийра.

Иштта дика ка маьхьал ягьар чаразьий З. Исаева, М. Хучаева, У. Аюбова, З. Башаева, кхьбарийг.

Я. ТЯТКОВСКИЙ,
охотовед.

СИЙНА ПОПУГАЙ

Тамашийна оалхазар да сийна попугай. ЦІанна даьг а хьаькъеш долаш да из оалхазар. Дукхаха хана денз нахагара хеза а книжкаш тІа дийша а хоаш вар со цо саго санна кхІамаьІ деара. Цхьабакъда, біарга-м дайнадаьгар.

Соаькха аьхки. Соче салаІа дахар гой сесаги. Тхоай гаьнарча сагаьча сагаьх Анна Евдокимовна біартоха хьаьрІар оаха. Дукха ца гоаи кораййр тхона из хха моттиг. Островский Николай музейна гаьна бошущи из ка. ЦІоагІа бемме ТІаийдар тхо Анна Евдокимовнас. Хаттарш да дьлча ший Антошка йоьвийтар цо тхона. Иштта цІи болаш яр цун попугай.

— ДІа-ха а ца хоаш сатийна даГІаллаш, — аьлар фусам ханаьнца ЦІаьрІ-юкъе хоаьь кІаьдоча оазаьІ биСт хилар из цунга. — ХьайоІа Антошка, къаьна ма-йа. Кхаьмаьр-ДІа а яхийта кийчделар сийна оалхазарийг. ТІаккха шорттіга аьлар: «Антошка Соче ях», Анна Евдокимовнас бата тІа кхІ диллар. Тиккхеш даьІа дезнаГа кхетадир оаха.

Оалхазар дІахо луьра: «Антошкийна борц, бух, ишк; дуьхка езаь». Иштта массеьхьаьна аьлар. Шорттіга кахьаьгІ кхоаламн хьа а ийца дІаьзде волаьлар со: «Москва — са столица, Россия—са Дьлхе» — доаьлар оалхазаьро. ЦІоагІа цецдахьадар тхо цо.

ГІанахь а набарагІ а дайнадаьгар сона из санна хІама.

Анна Евдокимовнас мишта деш Іа аьлча, Антошкас жоа делар: «Антошкас пхьаьш ДІахІ? Цецвальна минут яха мара цІоагІа тохар из. Цирк дар-ка, боклоаьц дола цирк! ВІаІла ца соцаьн кІаьнсА деш ер попугай. 85 доаь дІаьздир ах. Фусам ханас яхачох бІаь соагІа доаь хоа цунна.

ТІаккха хаттар оаха цунна из жишта карагІдьаьнад. ДерригА а хьадийцар Анна Евдокимовнас. Пенсе доаьдаь цунца поликлинике болх баьраша соагІата енна хиннай ший бутт баьнна попугай. Цу хана денз из цунца я, ХІаьта ца фух доаьдо оалхазарийгаш сона тІера а дІаьлннар сиха дІаьздан а да. Декегра денга духхагІа дІаьІамар оалхазар. ХІама хьоькъеш хьесташ терриГоьдІа цо оалхазар, ТІаккха ше а хьестадла дьлар. Фусам ханас ше хьесташ деча кхамалгаГа лаьдьеГар. Юхьхьанца ший цІи яха йьлар попугай. ТІаккха кхидола дешаш іомадир.

Анна Евдокимовнас дувцачунна лаьдьеГаьн даГІаш ара бадьдеГар. Ше аьладеГа оалхазарх хоза хеташ дуьц цо. Диз шера хьийса къа дайнадаь.

Цун тІехьагІа шурийла доШаь кІаГ маьхх хьекха клетка чу деллар цо оалхазар.

Тхоаш Грозне цІадьалхача дукха дийцир оаха цу хозана оалхазарех, Тиг лоаллохчун да ер санна хоза оалхазарашн тайп-тайпара бесаш долаш. Цунгара къоарза цаІ ийца сонна тамашийна хозана цу оалхазарех, Іоалахоча хоза ДІаьлар оаха из. Цун фу доладелийта.

В. ЖУК-ТРИПОЛИТОВ.

Халкъа багахбувцамцара

БАКЪДАР

Моцагіа-моцагіа вахаш хиннаш цхьа паччахь. Боккха, бІаьхий мокъ ваьнна по доьл ТІаьнг. Саг даьрхІа варгвоанаш доахан, жа, говрий ремаш хиннай пун. Царех дог гІоьдьалуна диккА ха-зама дІаяхкуьча тІеьаьрІа, цо дІаька ккхкхъ ткъа мара саг йоаланьян цо. Йоалаьвр къона хоза йоІ хиннай.

Кастта до йоІ яьй. Цхьанна хІамаг сибат доаннан, дахчан гударга тара хиннай йийнг. Цу гІулаьхкаьх чІоагІа веха хьийзан да. Дарба хургдар-кх укхаьна вьнна дола цхьаькхха хІама дитаьлл на деан, ца доаьлвеш висавац цхьаькхха а гоаза саг. Іоуьхера а гаьнарча мехкара воалаьвьча цхьан къоьмоча вьнна?

— Сона хетаргахь, де йиш йолаш цхьаькха цхьа хІама да. Цох а дарба па ^хуьле, пунга дог доахнгра а яц.

— Фуд из, малагІа дарба ду из? Цу гІулаьхка аз кхоьдергдолаш дунен тІара хІама дан! — аьвна чІоагІа гІалдаьхх цхьйзан паччахь.

— Из-ц хала хІама дан, — аьвнад къоьначо. Дуьхьал оаш, йоІа дасн нанаса, шоай дега къаййенаш гуччаьхь віаьш комнерал соагІа.

Цигтача йоІа нанас аьвнад:

— Хьога со еча денз цхьаьцхьа шу, шера юкъе боькъ боаГІа бутт, бетта юкъера цхьаьчІ ДІ, ден юкъера ГІубре е сайре яхаьнц сайна тарра волча сагаца яхарГьпІар-хьоГІ со яхаш, аз уйла на еш.

— Дьаьра, вожкха паччахь а мав со, дуьхка рузкъа, боккха мохк а маб са карара бер, хІама эшаш а ма вац со, хІаьта а сайна даьлаш йоаГІар массаза дукхагІа ма вийзав сона. — аьвнад йийнй дас, паччахьа.

Цигтача кхы хІама де ца деза, малхдг хозаГІа аьр лелаш доаьна сибате енаР цар йоІ. Иштта киз болаш да бакъдар.

ЭГІАР

Іанца чІоагІа доттагІаьл тосседенна хиннад цхьан вожкхача саг. Цудухьа лаьлла а цхьаьна хьалхьхеЬа доам бе дагахь, дахкхача доам ТІа делхийташ хиннад Іано хьалхара лоа, тІаккха мара из саг вахаьна юрта гонахьа делхийтаьн хиннадан, цуда а тІехьагІа цун коа делхийтаьш хиннад. ХІаьта а Іа ший кон дена цхьаьтІча мара, шийна Іана кхочІаьм бе отташ хиннаьнад из, цуа соагІа, доттагІчоа цхьаьца бехк баккхаьнзе Іедуш а хиннаьнад.

—Хьога доам бе дагахь эттара хьалха доам ТІа делхийтар аз лоа, тІаккха мара юрта гонахьа делхийтаьнар. ВІаьлла цу гІулаьхк шеК хилаьцар хьо, со хьаЙ коа вІаІарга дена дІаоттаьла. Цу ханнаЛІа со зуш, теркалдеш воапача новкъостаца доттагІаЬ леладе лац сона. Кхел-ружьга дале, хІаьнца тІехьагІа вІаьш лорадуш хургда вай, — аьвнад Іано.

Цу хана денз отт йоаь вай мехка хьалха мо домдаш бирса Іа.

ДІаьздар
Або МАЛЬСАГОВ.

ТОРГОВЛЕ БОЛХЛОЙ АКТИВ

Уьх деношка Грозне Нохч-ГІалгІайн АССР паччахьлхеН торговле боллхой профсоюзонгО боахама актив хилар. Нохч-ГІалгІай АССР паччахьлхеН торговле предприятеш 1974 шера баьчча балха итогашн 1975 шера торговаьн деГІайолларга деккаршн дувцаш доклад йийр республика торговле министра Ф. В. Мирчева.

Уьх шера республике бахача нахаГа планал соагІа 2 миллион сома маьха промышленнин кхачаьн товаршн дохкара социалистически деккаршн тІаьнйаР актива доаькъашкоша. Соаькха деккарел цхьа миллион сомагА дІаьхоаьшн дукхагІа хул уж.

М. БОТОВ.

ДИКА САЛОІАРГДА

Уьх деношка Нохч - ГІалгІайчен туристически группа салаІа яхай Болгарс Хаджьа Республике. Царех дукхагІбаРаш юрта, боахама специалисташ болхлойн ба. Царна юкъе ба совхозий объединенне болхло Агаева Розп, Шелковской района «Коминтерн» колхозА ветеринарин лор Ахмедов Ахмед, Аргунски сельхозтехникА отделене автосервсЬ Аьрахьаьцов Имиран, «Загорский» совхоза механизаатор М. Бакашов, «Чечингушводстрой» діа-хьа лелача № 8 йолча механизированн колонна скрепера машинист Маслов Григорий, иштта кхьбараш.

Кхоййта дийнахь Болгаре столицага — Софияга, советски бІухой памятникашка, пархашка, музейшка, иштта кхыйолча хозача моттигашка хьожаргбА - уж. Иштта Боровец, Велинград, Пловдив, Габрово, Тырново яхача городашка хурбА Нохч - ГІалгІайчен туристан.

Я. БУБНЕНКО.

КЕРДА КНИЖКАШ

Нохч - ГІалгІай книжни издательства кепа а теха арахийлад ГІалгІай литературе лара еллачарех цаІ волча Беков Дордагіа Тембота «Хержарашн» яхя дувцарийй, стихай, гаржамий сборник.

Книжка арахийлад йоазонхо вьь 100 шу дизара хетаЬь. Книжка оттаДаьр а, дешхьаьхе язъьвр а, тексташ кийчьнер а Іаламан болхло Мальсагов Абуьа.

ГІалгІай йоазонхочун Бедзижев Ахьмада «ЦІи тохар» яха повесть арахьийлай. Цу тІа дувц цхьаболча наха хІаиз а леладу ширача замах хоеЬиса гІулаьхкаш. Повеста турпалаша Іаббаса, Вазипата, кдьчар лира къоьсам лоаттабу ургана, дешхьаьхе язъьвр а, дукхА встий кхувлара, кхыча зуламеча гІулаьхкашта дуьхьала, Шенача, шаьрача меттаІца, атта ешалуш язъьвй керда повесть.

Азамат ЗЯЗИКОВ.

Студентий экзаменаш

Дог гІоьдьалгна хІда йийр йолаш я Нохч - ГІалгІай республиканскин медицинскин университа студентка Венгеровская Наталья. Цун зачетка тІа хиннА цаІ, арГІанара пхьо тІа книжттеЬ.

Наташа дешарах лиЬа кхеташ а хьинаре общественнА балха денца йолаш я я. Учащиеся старостата председатель а интернациональн доттагІалла клуба президент а я яз.

СУРТА ТІА: Н. Венгеровская фармакологе экзамен дІаьннаЬчуьл ТІехьа.

В. ЕЛФИМОВА сурт.

ФЕ ХИЛА

Уьх бетта юхьхье ший доаллаьхь автомашина йолча В. Мартиросян машина ПІетехн ГІашло Э. Даудова лозаййр. Мийлг старшинас А. Чупалаева отгабаьча соцам тІарча-мугІаРаша йоах:

— Йоаха хьажаро гуча мадаккхара яз наькьа хатар хилара бехке я наькъа боькъонгІ 18-гІа пункт толха а ешъ юхье тІаьнаьчарна трансгорнаьрчаьнна ГІашло а ешъ ю. Водитела Мартиросна ший ина кхоачар дир хатер ца хиннйтаьр. Цу наькъта тІа лозаьйр ше бехке -хиларах а водитела бесК ца хиларах а из бекхтоькъаьг эеьваьца.

Иштта са ГІашлой бежжаГІа хиннача цхьаьна хатаргах лаьца бола соцам. Халахете а, дукхаха ГІашлоша фуннагІа хиЬа а водитель бекхтокъаьг хеташ наькъа боькъонгІ техьаьн.

Иштта хеташ хилар бакъъьЬа даь. ГІашло, кхычарна нийсса боькъонгІ йола наькъаьхо ва. Цудухьа, кхычарна нийсса бехкткъаьмг ва из наькъа боькъонгІ кхоачашъьра а ца ГІашлоьгІ. Цо ЦІашбабаРаш наькъа боькъонгІ ца йовзарах, дукхагІбараш йовззащехьа а уж лора ца ярах транспортин средствай кархдаьгІа кІала нийсу.

Дуьхьал январь бетта, шоай бежжаГІа 30 ГІашлло аварешта юкъе нийсеЬар. Цу юкъа хиначча 120 аварегІа хІара бигьаГІа яр ГІашлоччун бежжаГІа хиннай.

Этгара дукхагІа хатаргах хуЬ ца йоаГІача моттигге е юхе тІа лозаьйр ше бехке -хиларах а водитела бесК ца хиларах а из бекхтокъаьг эеьваьца.

Иштта лозаьйр дукха ха йоаллаш ГІашло А. Цешцов. Корта бохабеш дола малар мемна а волаш ца йоаГІача моттигге наькъьал дехьа валя венЬаьр из.

Цу хатара кІезиг-дукхя бехке ва ГПАП-1 автобуса водитель П. Пивтороцкий а. Автобусни остановкана юхе хилар хатар. ХІаьта цу тайпара мичча хана а саг нийсаьла мегача моттиге водитель къьстта фе хила веза.

Цхьа ди хьалха трамвая кІаЬвахар пенсионер М. Черушкев. Из а хиннав корта бохабеш дола малар а мемна трамвай наькъ тІа вьвца.

Тхьо шу дьална, цхьаннахьа балла воаца ТІоЬ-Юрта ахкі М. Горбаков Назранованнан «40 лет Октября» яхача совхоза дІаьлаьхарча трактор тІа а тайна, Малгобекс бодача наькъ тІа вьвна водаш хиннав. Трактор кІаЛІа а яьнна йийнав из.

ДІаьдахача кІиратІа тайпатайпара аварш яьй Аргунски «Пищемаш» завода водитель Х. Адагаева, «Чечингстройтранс» водителаца С. Хасбулатова, М. Хопева, иштта кхычар а.

Уьх кІирах республика наькъашка 46 авари яьй, 11 саг вийнав, 17 лозаьвь.

А. ЧЕБУШЕВ.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ТАХАНИ КХОАНЕИ ХУРГДА

25 январь

В. И. Ленина цІеранІа культура Дворец. 13.00. Йоккха эаІа. «Кавказ бахьанг баьІ тІоа» яха сийлаьчьа коталон 30 шу дизара хетаьь технически кинолекторе. 14.00. «Кьоьна ненаьнгІ» яха клуб. Производстга хьалхалетараШта хетаьь «Къаьстена гаьрдс хьалхалетараШта ханна йийсен» яха Іуьрс. 19.00. Советски поэме сайре (С. Есенин ваь 80 шу дицдаГІа). 19.00. «Интер» яхача вокально - инструментальни ансамбла концерт.

Химийий культура Дворец. 9.00. Волейболах йола хІаьаш. 10.00. Теннисах йола хІаьаш. 12.00. Пионервах-тупланах йола беседа. 17.00. «Тема шерий каршех» йола хуьхой поэстка концерт. 19.00. «Литературе чаьхьоьла шу» яха радиожурнал. 19.00. «Лаьхьа» эстафета турнаьр яха кинофестиваль. «Стилингаьна кІера тІоа» яха кинофильм.

Н. К. Крупскин цІеранІа культура Дворец. 18.00. Йоккха эаІа. Коталон 30 шу дицдаГІа. «ЛІаьхь» боккхачА Дьлхен тІема ветеринарица ШІаьгІьхетаьь. «Голубой экспресс» яхача вокально - инструментальни ансамбл «Светофор» яхача агитбригадаН концерт ду. 19.00. Кагирской салаІаьра сайре.

Продсоьдта цІеранІа культура Дворец. 17.00. Коталон 30 шу дицдаГІа хетаьь «Темеи сийлаьчьа коталонн шерий» яха тематически сайре. Программа кІезе а литературно - музыкальни композиция, сийлаьь-боккхача Дьлхен тІема ненаьнгІ. 19.00. «Москва хоьг немецко - фашистски бІу хІаьдийла» яха документальни фильм хьоькъар. 20.00. Кагирской салаІаьра сайре.

Кийм цІеранІа клуб. Коталон 30 шу дицдаГІа хетаьь сийлаьь - боккхачА Дьлхен тІема ветеринарица ШІаьгІьхетаьь. «Голубой экспресс» яхача вокально - инструментальни ансамблОн «Светофор» яхача агитбригадаН концерт ду. 19.00. Кагирской салаІаьра сайре.

Пролетарска цІеранІа культура ЦІа. 12.00. Боллх-беш да «Орденоьг» яха бесий кинотеатр. 20.00. Вокально - инструментальни ансамбла концерт.

Кийм цІеранІа клуб. 13.00. «Массеьа а дийнаьр» яха утренник. 14.00. Боллх-беш да «Седькъьле» яха бесий кинотеатр. 20.00. Кагирской салаІаьра сайре.

Химийий культура Дворец. 10.30. «ДицдаГІаоаьчча турнаьр» яха дагаььра журнал. 11.00. «ЛІаьхьа» а вишенаьнаьІ, цхьаьккха а ешденаьІ» яха кинофестиваль. 12.00. Шахматаш яьрий клуб. Цхьаьь хинна итт доска тІе лоаш сеанс. 18.30. Эстрадни музыка сайре.

Н. К. Крупскин цІеранІа культура Дворец. 19.00. Кагирской салаІаьра сайре.

26 январь

В. И. Ленина цІеранІа культура Дворец. 9.00.—11.00. Боллх беш да «Замахь», яха берийтош хьоьлетеРештон лаьрхІа - доЬа - кинотеатр. 10.30. «Сийлаьг» яхача клуба занятие. 19.00. Евтушенко Евгене творчествена хетаьь, советски поэзе сайре. 19.00. Кагирской салаІаьра сайре.

Пролетарска цІеранІа культура ЦІа. 12.00. Боллх-беш да «Орденоьг» яха бесий кинотеатр. 20.00. Вокально - инструментальни ансамбла концерт.

Кийм цІеранІа клуб. 13.00. «Массеьа а дийнаьр» яха утренник. 14.00. Боллх беш да «Седькъьле» яха бесий кинотеатр. 20.00. Кагирской салаІаьра сайре.

Химийий культура Дворец. 10.30. «ДицдаГІаоаьчча турнаьр» яха дагаььра журнал. 11.00. «ЛІаьхьа» а вишенаьнаьІ, цхьаьккха а ешденаьІ» яха кинофестиваль. 12.00. Шахматаш яьрий клуб. Цхьаьь хинна итт доска тІе лоаш сеанс. 18.30. Эстрадни музыка сайре.

Н. К. Крупскин цІеранІа культура Дворец. 19.00. Кагирской салаІаьра сайре.

ТЕЛЕВИДЕНИ

25 январь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачий программа. 9.05 — Боьллха телевиденан, ІуьйранІна гимнастика. 9.20 — Керлаьраш. 9.30 — Боьллха телевиденен. «Абагдейка». 10.00 — «Шина, дай-йоаь». 10.30 — Боьллха телевиденен. «Мультфильмаш». Выставка залашкан гІоолаь», Пушкина цІеранІа изобразительни искусстве Паччахьаьхен музей. 2-гІа передача. 11.00 — Боьллха телевиденен. «ЛІуьйнйара ноьг, тІа яха музыкальна программа. 11.30 — Боьллха телевиденен. «Литературни лешдарш». Чингиз Айтматов. 12.00 — «Москвин москвичаьш». 12.35 — Воронежска эрсий ансамбл хор. 13.00 — «Могилев». 13.45 — «Музыкальна вахаьр ке кенаьлаьнаьІ». 14.30 — Боьллха телевиденЕН. «Саг, лаьтта, косиоьн». 15.00 — 1974-ча шерара литературни ЙЬлустрован, архитектурни дахьаьСС ДССР Паччахьаьхен премей дауменатаьш. 15.15 — Дикдуьргоаьна киноленташ. «Выборгская сторонаьь яха художественни фильм. 17.05 — Канцтаьо лехьаьнна ба бола бошаьнна ньаьхь проблема». 17.30 — Сийлаьчь-боккха котало яьхьа 30 шу дицдаГІа. 6-гІа кинопесаьрш. 18.00 — Керлаьраш. 18.15 — Боьллха телевиденен. «Хьайийй дуьнен чу». 19.15 — Боьллха телевиденен. Концерт. 20.20 — Центральни телевидене эжаьнна тІа эгІара хьаьлха. Ч. Цвайгна «Дада лоаьшаь лоа «Граф» яха фильм. «Тика дежурни администратор». 21.00 — «Ку». Информационни программа. 21.30 — Боьллха телевиденен. «Кинопоэмаьрш». 23.00 — Боьллха телевиденен. Эстрадий концерт. Тбилисена передача. 23.30 — Керлаьраш. Передачий программа.

II ПРОГРАММА

17.30 — Боьллха телевиденЕН Мультфильмий программа. 18.00 — Лев Толстой. «Кера». Отечественно. Ксонаьл». Телеспектакль 2-гІа дахьа.

26 январь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачий программа. 9.05 — Боьллха телевиденен. «Зарядке дІаоттаьІ?». 9.20 — Керлаьраш. 9.30 — Боьллха телевиденен. «Будильник». 10.00 — «Советски Союза ГІулаьхь деш ва». 11.00 — Боьллха телевиденен. А. С. Пушкина произведенеШ дикагІа ешара йола дешаьхкой конкурс. 12.00 — «Музыкальн пресс». 12.30 — «Юмор сахьаьт». 13.30 — Боьллха телевиденен. «Йийс ідаьхьий кілешн ешкъа». 14.00 — «Ши бІухон яха художественни фильм». 15.15 — Концерт. 15.45 — «Книжка лаьхьа». 16.30 — Боьллха телевиденен. «Ирм». Дизинсонна ненаьна телевиденИН музыкальни фильма премьера. 17.30 — Дуьнен хьалхьаьта юкъера панорама. 18.00 — Керлаьраш. 18.15 — Боьллха телевиденен. Мультфильмаш. 18.45 — Боьллха телевиденен. «Юкъеннаьхьарчий клуб». 19.45 — Н. О. Дунаевские произведенеШ. 21.00 — «Ку». Информационни программа. 21.30 — Н. О. Дунаевские произведенеШ оттаьлча концерта ІаьхьодоаГІ. 23.00 — Боьллха телевиденен. Матчан футболе йола дуьнен хьалхьаьта кюьрна турнир. «Динамо» (Москва) — ЦСКА. 2-гІа тайм. 23.30 — Керлаьраш. Передачий программа.

II ПРОГРАММА

15.30 — «Зорька» (ГІалгІай метталаь). 15.00 — Лев Толстой. «Берал. Отечественно. Ксонаьл». Телеспектакль. 3-гІа дахьа. 17.30 — «Шина папуса». Дешархошта йола передача.

РАДИО

25 январь

6.30 — «Юртара вахар». «ДукхагІа хилийта хьайбай продукци» яха корреспонденци (нохчий меттаьл). 6.55 — Аьшарш. 7.20 — Республикански газетий обзор. 8.35 — Аьшарш. 8.30 — «Кьоьнаьл» яха радиовыпуск. 13.00 — «Кіарцхьа» яха сатирически радиожурнал (ГІалгІай меттаьл). 13.20 — Аьшарш. 13.30 — «Новатор» яха радиоклуб. 14.00 — «Спекулянтаьш — ларе ЙьсаьнІ». Нохч-ГІалгІай АССР йостийе министра заместителе А. Котесова хьамаьл (ГІалгІай меттаьл). 14.15 — Сийлаьчь-боккха котало яьхьа 30 шу дицдаГІа. «Дьлхе бахьан долаш дийтарца» яха корреспонденци (ГІалгІай меттаьл). 14.30 — «Кіарцхьа» яха сатирически радиожурнал. 14.50 — Аьшарш. 15.15 — Концерт. 16.00 — «Кавказ вахар» яха радиожурнал.

ХАОТТАМ

Тахан республике ГІоллера Грознен хувцаьлуш морхаш а йолаш, йоачан а йоаьнаш, дешхьаьхе цхьаьнайолча моттигашка доХ а доаьлаш, малхбалехьара секхуде 0—5 метр чІоагІа мух а хьехьаьш ха хиЬеи йеГаьна температура ресПублике ГІоолаь 1 градус шеьлаГІара 4 градус йоаьхьа кхочаьнГ. Гроозне 2—4 градус йоаьхьа йолаш хилен тарлу. 26 январера 29 январе кхачаьлГа ца хувцаьлуш морхаш а йолаш, лоадамда йоачан а йоаьнаш, доХх а доаьлаш, малхбалехьара секунде 3—7 метр чІоагІа мух а хьехьаьш ха хиЬеи йеГаьна температура бийсашка 5—10 градус шеьлаГІара йолаш, деношка 5 градусгА кхаччилда йоаьхьа йолаш хилен тарлу.

Метеостанция.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина улица, 9 (3-гІа этаж), Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехтохкаьрча секретара — 3-34-38; партийни вахарен культурин отделий — 3-61-46; промышленности отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделен бухгалтерен —2-80-71.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-я этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора—3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры— 2-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-80-71.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революве проспект 7/84. Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7.84. Захаз № 630.

Газет арадуьл шинаьрен, ерен, шоаттен деношка.